DEO OPTIMO MAX. UNI ET TRINO, VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ, Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA*

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè diſcutienda in Scholis Medicorum, die Jovis vigeſimâ-ſeptimâ menſis Novembris, anno Domini M. DCC. LXXXIII.

M. CÆSARE COSTE, Cenſore Regio, Doctore Medico, Præſide.

Sunt-ne Diuretica hydropis præcipua remedia?

I.

UT ſanguinis optima conſtitutio, ejuſdemque juſta & ſecundùm naturam inſtituta κρᾶσις, non tantùm maximi ad longiorem vitam eſt momenti, verùm ad ſanitatis integritatem conſervandam, functiones omnes ritè obeundas, & ad benè beatèque vivendum multùm confert: Ita pravum ejus temperamentum ſymptomatum Iliadem invehit, vitæ longioris ſpem adimit, totiuſque individui perniciem ac ruinam continuò minatur: niſi tandem ex prudentis Medici conſilio, propriis remediis adminiſtratis, emendetur, adeò ut debita naturæque conveniens ſanguinis κρᾶσις reſtituatur. Quid enim præſtantius; quid optabilius partium ſimilarium laudabili temperie, organicarum exactâ ſymmetriâ, corporis conſtanti integritate, functionum omnium, (quibus cæteris animantibus antecellit homo) abſolutâ perfectione, totius hominis firmâ valetudine: hæc ſunt ſanguinis optimè temperati commoda. Quid verò pejus, quid deterius partium intemperie & ametriâ, corporis deformitate, functionum depravatione, totius hominis infirmâ valetudine? Sanguinem intemperatum hæc mala ſequuntur, quibus dùm quis implicatur, vitam nonniſi tædioſam & à quocunque gaudio liberam ducit. His tamèn non fruſtrà occurret, ſi affectu planè perſpecto, rectus atque conveniens remediorum ſelectus, quantitas idonea, utendi ratio congrua, cuinam ſcilicèt parti illa admovenda, & per quæ loca humor morbum committens, abigendus inſtituatur.

† *Propugnata, 13 Novembris 1681, à M. Guido-Eraſmo* EMMEREZ; *M. Joanne-Claudio* DE LARBRE, *Præſide.*

I I.

INTER corporis affectus diris sævisque symptomatibus illud excruciantes, non multùm sese efferunt illi, qui à nimiâ superfluâque humiditate originem ducunt. Ex iis non infrequentèr accidit hydrops, qui etiamsi symptomatibus admodùm urgentibus ægrotantem non divexet, eum tamen sensim sine sensu, ob maximam redundantis humoris colluviem, vires dejiciendo ac obruendo, in maximum vitæ discrimen conjicit, ac nihil, nisi fatalem moriendi necessitatem brevì subeundam, sperandum relinquit: Neglectis præsertim in principio adminiculis, quibus talis affectus ulteriùs progredi prohibetur, hinc rectè quidem Poëta; *principiis obsta, serò medicina paratur, dùm mala per longas invaluere moras.* Ab aquâ vulgò nomen accepit hydrops, undè latinis aqua intercus, vel aqua intercutem dicitur, & in genere aquosi ac serosi humoris abundantiam & collectionem significat: ob quam corpus vel pars ejus præter naturam intumescit. Undè affectus ille morbus in sero vel pituitâ extra sua vasa effusis, hinc in corporis habitu vel cavitate quâvis præter naturam collectis appositè definiendus venit.

I I I.

HYDROPS tumor est vel totius corporis ab humore, vel ut sæpissimè, ventris tùm à sero tùm à flatu. Ille à pituitâ tanquàm à causâ conjunctâ originem habens, totius corporis exterioris, aut quarumdam extremarum partium, tumor est albus, mollis, tactui cedens, & foveam ab impressione relinquens, leucophlegmatia seu Anasarca dicitur. Hic duplex, alter ab utris figura ascites; alter à distenso & instar timpani sonante abdomine, tympanites appellatur. Hujus affectus materia unanimi omnium consensu superflua humiditas in massâ sanguineâ dignoscitur. Verùm de ipsius causâ inter se multi dissentiunt: alii enim cum Hippocrate frigidam hepatis intemperiem accusant, ob hæmatosim scilicet depravatam, quam ipsi falsò tribuunt: quibuscunque, ait Divinus senex, aquâ repletum hepar, ipsam in omentum profundit, indè alvus repletur. Quidam eumdem Aristotelemque secuti, lienem assignant. Ille enim, splen, inquit, aquam ad se trahit è ventriculo, & si plus traxerit quam oportet, homo statim affligitur. Hic verò, lien, ait, superfluas humiditates divertit & attrahit è ventriculo, ut qui sanguineus est. Alii obstructionem modò illius, modò hujus visceris, vel renum esse volunt: Alii cum Fernelio nimiam vasorum reserationem ac disruptionem esse contendunt: sed adeò dissentientes authores conciliabis, si cùm frigida totius corporis ac potissimùm sanguinis intemperie, has permultasque alias ac penè infinitas causas assignaveris.

IV.

VIRIUM nimia exolutio ut plurimùm à ſpirituum diſſipatione, nihil niſi damnum viventibus afferre ſolet, hinc non rarò Lipothymia, Syncope, Paralyſis, Apoplexia, Lethargus, omnes denique affectus, quorum cauſam, frigidam plurimi ſuſpicantur intemperiem: hinc caloris nativi, cujus originem divinam cœleſtem, ac in ſpiritu æthereo ſubſiſtentem exiſtimant nonnulli, ſenſim fit diſſipatio, & (ut ait divinus ſenex) ad ruinam defluens frigidius redditur corpus, ac tandem in perniciem agitur. Hinc functionum omnium, ineunte morbo, non ſolùm imminutio, ſed progreſſu temporis graſſante, manifeſta depravatio & ut plurimùm abolitio oriuntur. Indè prava ac vitioſa humorum colluvies unà cum Chylo in ventriculo cumulatur, mala in ejuſdem Chyli diſtributione ſanguini aſſimilatio, laudabilis alimenti in ſingulis partibus, vix ulla converſio, imò ob continuam ſpirituum diſſipationem earumdem extenuatio ac tabes ſenſim contingit. Hinc actionum animalium languor ac vacillatio, obſtructiones non infrequentes, nulla ferè excrementorum expulſio, ex quibus tandem plerumque hydrops oboritur, cui legitimè ſuccurrere tentabis, ſi unà cum diureticis, convenientioribus catharticis adhibitis, ſuperfluos vitioſoſque humores expurgaveris, obſtructiones reſeratis, idoneaque alterantia in uſum adduxeris, quibus depravata illa temperies evaneſcat ac tandem ſanguis pro vitâ tuendâ ejuſque functionibus ritè obeundis aptior reſtituatur.

V.

CONFIRMATI jamque inveterati hydropis curatio non rarò fruſtrà ſuſcipitur, ut qui à perenni flatus aut humoris vel etiam utriuſque generatione factus, cauſam habet, inſignem viſcerum diſruptionem totiuſque temperamenti corruptelam: quùm viribus ægrotantis adhuc vigentibus, & naturali temperie nondùm manifeſtè immutatâ operoſam quidem ſed non dubiam ſolutionem admittat. Humoris pituitoſi vel ſeroſi cum flatu permixti vacuatio, maximam in hydrope ſanabili curationis partem conſtituit, &, ut olim prodidit Heraclitus, tota curationis ratio eſt, ut ex pluviâ fiat ſerenitas, nimia ſcilicet corporis humiditas exſiccetur. Adeò ut omni arte illa debeat promoveri per vias naturæ convenientiores & humori morbifico conſentaneas. Nimia quippè ſeroſi humoris abundantia, ut hydropi nomen tribuit, ità plerumque ejus eſt cauſa conjuncta; ſeri enim ſecretione præpeditâ, ejuſdem fit in vaſa refluxus, & propter cibum potumque continuò advenientem copia major: indè vaſorum nimia diſtenſio, mox ruptio aut ſaltèm διαπήδησις; adeò ut citiùs vel ſeriùs extrà vaſa

ſerum effuſum in corpore, undè tandem hydrops colligatur. Contrà verò dùm admirabili naturæ ſolertia ſingulis diebus ejuſdem ſeri in renibus fit ſecretio, per carunculas papillares tranſcolatio, in veſicam expulſio, ac per urinas expurgatio, hydropi vix unquàm ulla præbetur occaſio. Quis itaque naturæ, (quæ morborum verè medica eſt) imitator, quo ipſa vergit humores non ducat ad omnem hydropem perſanandum cœteriſque remediis diuretica non anteponat? quorum ope tota morbi materia per urinas faciliùs poſſit evacuari.

Sunt ergò Diuretica hydropis præcipua remedia.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. *Joannes-Jacobus* DE LA PORTE.

M. *Thomas* LE TENNEUR.

M. *Felix* VICQ-D'AZYR, *è Regiâ Scientiarum Academiâ, Sereniſſimi Comitis Atrebatum Conſiliarius Medicus, Regii Medicorum Collegii Nanceianorum Socius honorarius.*

M. *Antonius-Chaumont* SABATIER, *Regis Exercituum in Inſulâ Corſicâ Medicus.*

M. *Ludovicus* DESBOIS DE ROCHEFORT, *Eques, Chirurgiæ Gallico idiomate Profeſſor, Cenſor Regius.*

M. *Joannes-Franciſcus-Achilles* DE LALOUETTE, *Eques.*

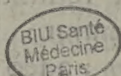
M. *Joannes-Claud.* MUNIER, *Invalidorum Ducum ac Militum Medicus honorarius.*

M. *Paſchaſius* BORIE.

M. *Stephanus* POURFOUR DU PETIT, *Saluberrimæ Facultatis Decanus.*

Proponebat Pariſiis JOSEPHUS-FRANCISCUS BOURDIER DE LA MOULIERE, Bellicinus, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Pariſienſis Baccalaureus. A. R. S. H. 1783.

AB OCTAVA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Univerſitatis & Facultatis Medicinæ Typographi. 1783.